

29
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. 129/1970

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

7-12-69/3-2-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. 'Εξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομόπολις)... Πάτρις (ιν. Πάτρινος)
(παλαιότερον ὄνομα: ... Πάτρις...), 'Επαρχίας ... Καρύμνου,
Νομοῦ Δωδεκανήσου
2. 'Ονοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος? Ιωάννης
... Μιχαήλ... ἐπάγγελμα ... Διδάσκαλος
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Κάρμωσ Πάτρις
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον..... Τέ 66αα ...
3. 'Απὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ... Ιωάννης Σιμπάρης
..... ἑτεροῦς
ἡλικία... 77... γραμματικαὶ γνώσεις... Μωφοίτος Σχοχαρχεῖου
..... τόπος καταγωγῆς Κάρμωσ Πάτρις
.....
β) Σύντομα ... εἰς ... 15 τετραδίου ...

Α', α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Οἱ γόνιμοι ἐπαύεις καὶ αἱ ἐλαφροὶ διὰ
βοσκήν καὶ τὰ θέρμα καὶ Σχονα διὰ βοσκήν...
'Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; ... ἔλαφρον χωριστά
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ('Ελληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
..... Σελίς 16 τετραδίου.....
- 3) 'Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; ... ἔλαφρον διαθήκεν καὶ ἡ περιουσία διὰ
... μετὰ τὸν θάνατόν του.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Ἀσχολοῦνται συγχρόνως*

εἰς τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ναὶ. Ἐάν. ἔχουν ζῦτα εἶναι καὶ ἐλεύθερον χρόνον.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Οἱ ἐνοικιασται*

μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των. Οἱ ἄλλοι ἔβαλε τὸν κώδον καὶ ὁ ἄλλος τὸ χωράφι. Τὰ εὐδαίμονα ἔσονται μέγα καὶ ἐμμελῆτα εἰς μακρὰς...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

Σελ. 16. τετραδίου.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *Εἰς εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θερίσματα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάβανον ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Σελ. 16. τετραδίου.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ἐκ τῶν χωρῶν "μαρακωῶν" (ὑπερτάς χωρὶς ἐκθύβους, ἐκ τῶν οἰκογενειῶν τῶν χωρῶν τῆς Πάτρας).*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *Δὲν. Ζωοῦραιναν. Μουδινά.*

.....

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μυογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Περὶ τῶν 15. ἐκ Κόρινθου.*

Ζωοῦραιναν εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν, τὰ μαράκια ἐκ τῆς Ἀφροδισίου, διὰ τὸ ἄγρος μόνον.

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατέ ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Τὸς ἰδίαις μορφῶς. μεγαλύτερον. ἢ. μικρότερον. κατὰ
ἡμετέρας. Στὴν. εὐρατά. μικρότερο. ἐνὶ. δ. ἀντιδρῶν.
τιμα. μεγαλο.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

Ἰδίαις ἢ τετραδίου.

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἡ σιδήρου.

ἔξ. ξύλου.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.)

Πυργιόνι, σκεπάρνι, τρυπάνι, ἐργα, ξυλοφάι,
ρουμπάνι.

1. σκεπάρνι 2. πυργιόνι 3. καναχία 4. ξυλοφάι
5. τρυπάνι 6. μαχαλὶν τρυπάνι (6-7-8-9).

8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. Σελίς 17 τετραδίου

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἐν ; Δύο Πλῆν. τοῦ σιδηροῦ ὡς χρεϊμοῦσιται. Ἐκ μούλας, ζευλῶν δὲν ἐντάσσονται ἄλλα.

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Ναὶ

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὰν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλεις, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). Λοῦρος : εἶναι . . . ξύλου . χαλκῆς . σιδηρῆς . ὡς .

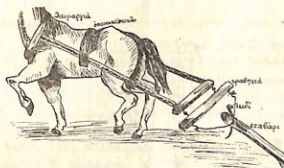
δένεται . με δέσμα . χιὰ καὶ μετὰ . ἢ "ματιδά" . τοῦ ἀρότρου

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζῶου ; Ἰσὸς καὶ ἔρχομαι ἐν σιδηρῶν ζευλῶν, ἐκ ἀπὸ τοῦ 1930.

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Σελίς 18 τετραδίου

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποία
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας· Ὁ εἰδικὸς γεωργὸς, ὁ εὐφραδὴς
 γεωργὸς· καὶ εἶναι· ἢ δὲ ἴδιος, ὁ ἰδιοκτήτης· ἢ ἄλλος
 γεωργὸς· καὶ· γεωργὸς· ὅχι οἱ γεωργαῖς.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

...Ὡς εἰς ἐρώτημα 12. πῶς γεωργός. 6.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

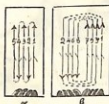
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφὴ καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Μετὰ σχοινί, τὰν "ζεύγη" δεμένον· μετὰ κέρατα κύνων
 ζώων, ἢ μετὰ μουχάρια καὶ χαλδάρους καὶ μαϊωστρεῖ.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακάς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α) ;

Ἡ αὐλακία ἀνακαίνεται ἐπὶ τοῦ φρενὸς πρὸς τὸν ὄριον μὲν γὰρ.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

+

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπέρεις ἢ σπορίεις, ντάμιες, θιασιές, μισθροάδες κ.λ.π.) ; Ὅταν ὠρῶνται τὰ εὐερίη, μάνη, ὠρῶτα εὐερίη (θημάδια) γὰρ τὰ εὐερίη ὡς δὲ εὐερίη.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακίαν ; μὲ αὐλακίαν ἢ θημάδια τοῦ διευχίου.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῶνται ἄροτρον ; εἰς τὰ μισθροάδια καὶ εἰς τὰ βουνά (ὠρῶτα) ὡς δὲ μισθροάδες καὶ τραβίση τὸ ἄροτρον.
- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. Στὰ βουνά χωράδια οἱ αὐλακίαι μὲ τὸ ὑνί ἀνακαίνονται. εἰς τὰ χωράδια οἱ αὐλακίαι γίνονται ἀνακαίνονται (20-25 πόδες).

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. . . Σέ. ὄχρη. πῖς. γωαρῖς. ὁ. ἡδῖος. φρούς. . .

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά: π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Τὰ εὐεργά. ἐκτετακτά ἐκτετακτά. Τὰ γυχανθῶν ἀφρόντων ἀναχόρως τῶν παριων συνδυμν. ἔχοντο καὶ ἐχ. μη. εὐορά. με. διμνην. (εἶται). πρῶτα ἔχοντο δύο ὄργωματα: τὸ "νιάεμο" ἀπὸ τῆς εὐοράς. καὶ παριων. ἢ εὐορά. Σήμερον γίνονται ἐνα ὄργωμα. Ἡ ὑπέρ. οὐδ. καὶ εὐοράς ἐξαρτάται ἐκ τῶν παριων συνδυμν. Ἡ εὐορά γίνονται ἐν ὥστια.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Σελ. 18 τετραβιον

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσφαλιστὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρο-
νάπαιυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν αὐταὶ ἡ ἄλλη δημητριακόν. *Νόμῳ
ἐλλογίως ἐδαφῶν καὶ τῶν Ἀθροισμῶν Σιωγῆς μόνον ὄφει-
λονται. καὶ μὲ τὸ χιῶμα. γίνονται. χιῶμα....*
- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχὴν;.....
- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. *τὸ διδάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *α). Τὸ διδάκι. ἑὶς
χαμῶ. ἢ. ἑαυτοῦ. ἢ. χαρὰν. (δοχεῖον). ἢ. τρουβὰς.
β). Τὸ. διδάκι. καὶ νὰ διοφθῶν. τὸ. χιῶμα.*
- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἣ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Μὲ τὸ "ἀξάχι"... ἔναι κομ-

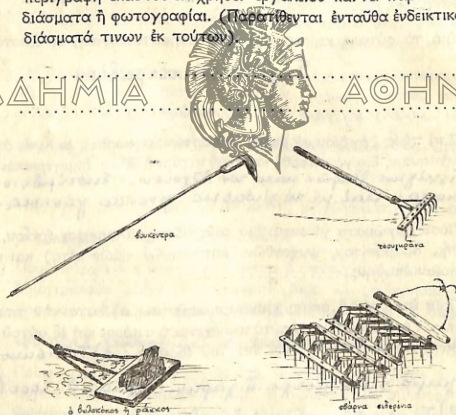
μάτι. εἶδερα, τὸ δωδεκά. βρίσκονται. εἰς τὸ πλάτω μέρος τῆς
δουκέντρας... ἡ δὲ εἶναι. ὡς πρὶν. εἰς. μαχαίρι. μὲ
τὸ δωδεκά. εἰς πλάτω. τὸ χῶμα, τὰ ριζίδια κ.χ.π. (εἰς. εἰδερα).

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Τὸ. εἰάζει. μὲ τὸ. διμύει...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδρα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) 1) δεικνύει:
1) αὐτὸν, 2) ἀντιθέτως. 3) ἰσότητα (ισοστασία): αὐτάμοι.
3) ἑκατέρωθεν (εὐαχιστά): 1) αὐτὸν, 2) ἀντιθέτως. 3) ἰσότητα.
4) ἰσότητα. 5) αὐτὸν, 6) ἀντιθέτως. 7) ἰσότητα.

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν
1) ἑκατέρωθεν. 2) ἀντιθέτως. 3) ἰσότητα. 4) ἰσότητα. 5) αὐτὸν, 6) ἀντιθέτως. 7) ἰσότητα.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.
α) Κομματὰ (μικρά): 1) αὐτὸν, 2) ἀντιθέτως. 3) ἰσότητα.
β) Κομματὰ (μικρά): 1) αὐτὸν, 2) ἀντιθέτως. 3) ἰσότητα.
γ) Ριβίδια: 1) αὐτὸν, 2) ἀντιθέτως. 3) ἰσότητα. 4) ἰσότητα. 5) αὐτὸν, 6) ἀντιθέτως. 7) ἰσότητα.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.
1) αὐτὸν, 2) ἀντιθέτως. 3) ἰσότητα. 4) ἰσότητα. 5) αὐτὸν, 6) ἀντιθέτως. 7) ἰσότητα.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. Πρὸ τοῦ 1920 ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια. Τώρα ἐφυτεύονται εἰς αὐλάκια. Τὸ ἐν. ἀντιθέτως τοῦ ἄλλου 35-40 ἐν.

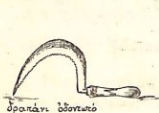
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

... Μὲ τὸ δρεπάνι.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. Στὰ μαχαίρια

χρόνια· ὑψήστε, ὑποδιώστε, (εἰς τὰ ἀνὰ ἄνω)

καὶ... ὑποδιώστε, γὰρ ὑπὲρ καὶ γὰρ ὑπο-

διώστε, γὰρ τὸν χυμὸν τῶν φυτῶν.

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μὲ δρεπάνια.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). Ὁ δοντωτὸς μετὰ ὑψηλὰ ὀδοντωτὰ. Ὁταν ἐξαχώνοντο, τὰ δοντωτὰ ἦτο ἀχρηστά.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; Ἡ χειρολαβὴ ἦτο ἐκ ξύλου. Ὁ σιδηρὸς ἀνὰ ἄνω. Ἡ σὺνταξὶς τοῦ ξύλου, ἐπεφάνετο, τὸ ξύλον καὶ μὲν ἐφάνετο τὸ ὑπόλοιπον καὶ ἐπεφάνετο.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... Χερίδες. -

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; Ἄνδρες καὶ γυναῖ-
κες, μόνον... ἐκ τῆς Πατρὸς. -

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). Οἱ θερισταὶ ἡμείβον-
το μετὰ μεροκάματος ἢ καὶ μετὰ ξυμωῆς κατὰ
τὴν συμφωνίαν. ἢ ἀμοιβή. ἦτο καὶ χρῆμα καὶ
εἰς εἶδος μετὰ φαγητοῦ. -

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑνάρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ἔβαζαν κορδὴν
καὶ χεῖρας χιὰ νὰ κορυφαίοντο τὰ χεῖρια καὶ τὰ
πόδια. ἔβαζαν ἐπιδόρια κορδὴν καὶ δὲν
τὰ ῥιζοῦσαν. τὰ δραπετῆνι. ἐπὶ μὲν δὲ δραπετῆνι ἔβα-
ζαν ῥοχμοῦρι. ἢ ῥοχμοῦρι. ἀπὸ γυμνῶν
δερμάτων (κατεμύσιν). -

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός; Ἐρωτῶναι εἶναι. μαχρίγγρα δ. ἡ. νὰ φωτίζεται αὐτὸ τὸ φεγγάρι. συνέχεια γὰρ νὰ μὴν μεταβῇ. δ. εὐδότης.

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. Καὶ ἀκούει νὰ ἁρπάξῃς. ἐγὼ ἀκούω μὲ πρεχταίνης.
... Ζίζιμας. ἐλάμβανεν τὰ δραπετὰ. γυαλίον, καὶ γι.
δυναμὶς. τὸ σταυρὸν. γυαλίον.

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. Δὲν ἀφάνουν. ἀδέρνω, εἰς τὸν δὲν τὸν ν.

μαρφέ (μεγάλη) ἀκούει νὰ γὰρ τὰ τῶα...

Κόβουν τὰ μαχὰ σταχὰ, τὰ δωρεὰ μεταβῇ
εἰς τὴν ἐκκλησίαν. τὴν Πεντηκοστή. καὶ μετὰ
τὴν εὐχὴ τῆς γονυμχειρίας. ἀκούει σταυροει-
δῶς. καὶ τὰ τοιαῦτα. ἐν τὸ εἰκονοστάσι.

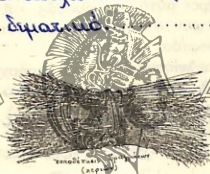
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; Ἄλλες φορές ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν. ὅταν ὁ μῦθος δὲν ἔχει ξηραθῇ. μαχὰ ἀφάνεται. δεφίρνω. μέχρι. μία ἐβδομάδα. Τὸ δεμάτιασμα γίνεται ἢ τὸ ὠρὼν ἢ τὸ θράβν διότι τὸ δέσιμα. εὐτάδε καὶ ὠρεῖται νὰ εἶναι ὅχι νὰ σίγγη.

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. Βγάζει τὸ.

ἰδιό. γνήσι ἐπὶ ἀρι. μὲ τὴν. ρίζα. του. Τὸ βρέχει ἀπὸ βελόνων
καὶ. ἔδενται. μάνκι. δεματιῶν. διχ. ἐὰ. δένει, τὰ ἐπι-
βει, τὰ τοιαυτῶν. μάνκι. καὶ. βάνκι. εἰς. χερσὶς. ἰστώνει.
"Ἀχχοι. κουβαλοῦν. εἰς. χερσὶς. πῶς. ἔδεν. χωράει. τὸ
δεματιῶν, ἐκρίνον. 5. καὶ. ματῶν. τὸ. ἐπιβει,
τὸ. ἐφίχου. μαζὰ. καὶ. ἰστώνει. εἰς. χερσὶς. μάνκι
ἀπὸ. τὸ. δεματιῶν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; Καθε.

δεμάτι. ὠχθαίνου. εἰς. ἓνα. μέρος. τοῦ. χωρακιοῦ. διδοῦ
μυαίνου. μαζὰ. 4. δεμάτια. ὡς. χέχονται. "χομάρι"
(4. δεμάτια = 1. χομάρι). 2. ἐν. συντήρ. φορεῖν. οὐκ.
ἐπὶ. τῶν. (1. χομάρι). καὶ. ὠχθαίνου. εἰς. ἑξῶν. 1.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. Μέχρι τοῦ 1910 σπείρωντο ἐλακκοκοῦντο μόνον αἱ τὰ σπείρεται (Πιλάδι, Καρχήρων - Σιάρα) αὐτὰ μελαχρινῶν. Μετὰ διαδοχὴν ἡ καλλιέργεια καὶ τῶν ὡσελοῦσους κατοικίους. Τὸ φύτευμα τῆς σπείρεται γίνεται. Πικαντάριο: Φαβρουάριο καὶ τὸς ἔργους Μάρτιο - Ἀπριλίο ἀναχόρως τοῦ χωραφίου (ὡς σπείρεται αὐτῶν).....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. Τὸ βράχαιμα τῆς σπατιάς γίνεται μετὰ διέξου. Ὁταν μετὰ τὴν τὸ γύρῃ τότε εἶναι ἔτοιμον ἢ σπατῖται.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐσυνθαί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. Ἐπὶ σπατιάς τῶν χόρτα σπείρεται μόνον αὐτὰ χωράφια. Τῶρα ὅμως ἐσπείρεται. βίκος, βρωμάρι κ.ά. Τὰ χωράφια, ὀργάνονται μετὰ ἄροτρον, δερὶ ἵσται, ξηραίνονται, δερματίζονται καὶ φυλάσσονται εἰς μαδομικῇ (εἰς βόλους, σφάγια κ.τ.λ.).
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.). Μὲ δρεπάνον ἢ καὶ μετὰ χεῖρα ματὰ (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας) τῶν Ἀπριλίου - Μαΐου (ὅταν εἶναι ἔτοιμο).....
- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... καίνα

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... Μετεφέρονται εἰς τὸ ἀλώνι

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;

Ἐπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; Θεμωνιά δίδει ἔχοντο ἀπὸ δεμάτια πρὶν εἰσάγειν εἰς αὐτό. Ἐπειτα καὶ καίρουσαν τὰ δεμάτια, ἐν συνεχείᾳ εἰς αὐτὰ καὶ εἰς ὕψος καὶ πρὸς ἀπέναντι.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

... Πάντοτε ὑπῆρχεν ἀλώνι

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Ἐξ μίαν θύραν πρὸς τὸν καιρὸς καὶ εἶναι μακρόχρονος διὰ τὸ χιχινόμα. Πότε καὶ πότε εἰς τὸ εἶναι καὶ πρὸς μακρότερα διὰ καὶ μέγιστον τὰ ἄχυρα. -

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενεάς, πῶς γίνεται ἡ χρη-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Τὸ ἀχ-
 νι. ἤτο. ἢ γιὰ μιὰ οἰκογένεια. ἢ καὶ γιὰ ἀρχὴν τοῦ
 δαπάνου. ἀχύνει. ἔχιντε τότε. κατὰ οὐρανόν, ἀρχι-
 ζοντες ἀπὸ τῶν ? διουκῶν. -

6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ἤθεο. τὸν
 ? τοῦ νο. μέχρι. τέλους. τοῦ. μεταρρυχῆς.

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
 ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Μὲ. οἰκτρῶν... Τὴν. καὶ
 με. τε. μέντο. οἰ. γύρω. γύρω. μεγάλης. οἰκτρῶν
 δυναμάζονται. ἀντράχιναι.

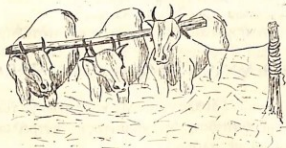
8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
 ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων). Καθαρίζουν. τὸ ἀχύνι. ἀπὸ. τὰ ἀφαιρέματα
 καὶ. ὅτι ἀρχο. οὐδέποτε. ὅταν. δὲ. εἶναι. ἔτοιμο. γιὰ. νὰ
 τὸ. ἐκκαθαρίσῃ. τὸ. καθαρίζουν. με. νεφου. γιὰ. μαυρί-
 βωδιῶν.

9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; Ὁχι.

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Τὰ δερμάτια μωαίνου. γύρω-γύρω. εἰς αὐτὰς-
μεν. Κατάσιν. εἰς τοῦ. τὰ δερμάτια. καὶ ταυτοῦ.
οὔ. εἰς εἰς. γύρω-γύρω. εἰς ἀχύνι.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

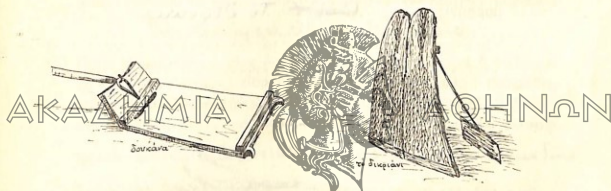
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νισμοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος στῆλινος,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Ζεύουμε

τὰ ἱῶα. μὲ ἕνα. σχοινί. Τὸ ὠφελῶμε. εἰς χαίμα. το μὲ-
γν. δέχτες. σὺν. ἀχύνι. καὶ δένουμε. τὸ ἀχύνι. κ.ἄ. κ.ἄ.
δὲ καὶ ἱῶα. θὰ ὠφελῶμε. τὰ τεχνικαῖα. μέρας τοῦ
σχοινιοῦ. ἐνὸν. εἰς τοῦ. καὶ. γύρω-γύρω. τὰ ἱῶα. εἰς ἀχύνι.
εἰς τὸ ἀχύνι.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες, καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) Ὅσον δὲν ὑ-
 .ωάρχει. εὐχως. τὸ. μεταίτι. τῶ. ο. "δ. ἀραχίδς". ἀντιμα-
 .θιστὰ. τὸν. εὐχως. Κρατῶνται. δι. δ. εἰς. π. κ. εἰς. τὸν. α-
 .ραχίδ. συρτίζου. ὅλα. τὰ. τῶα.

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἁλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Χρησιμοποιεῖται καὶ ἡ ἀραχὶ. ἔχων: εἰς. τὴν. μηχανὴν
 ὄνω. τὸ. κερῶτον. σχῆμα. Αὕτη. εἶναι. προσαρμοσμέ-
 νη. μέ. ζουριά. δι. ἓνα. ἀπὸ. τὰ. κερῶτα. τῶα. Κατεσκευάσθη
 ἐξ. αὐ. κατέστη. ἀναρμ. μέ. τῶα. ἄλλων. Αὕτη. χρησιμο-
 ποιεῖται. καὶ. γιὰ. τὸ. διατᾶρι. καὶ. κρητάρη...
 Αὕτη. διαφεύγει. βοδνητικῶν. τῶν. τῶων. Οἱ. διαστάσεις
 — 21 —
 κα. εἶναι. ὡς. ἑξῆς. 1 μ. Χ 0,70 μ.

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; Ἠοῦ. β. γ. δ. .

ἡχίος . καὶ . κρυφίως . κατὰ . ὑφ' ἑωσ . μί α - δύο . ἔργον
 ὑπὸ τῆς . μεσημβρίας . καὶ . σταματᾷ . ὅταν . δὲ . δ . ἀχ-
 νιστῆς . ὅτε . τὰ . στάχυα τοῦ . ἀχωνιοῦ . ἀρχίζουσιν . νὰ
 κλωνίζουσιν . Παχρῆς . φορέας . κλωνίου . κλωνιζόντων .
 χίον . ὑφ' ἑωσ . καὶ . ἀχωνιστῆς

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

δουκράνι ἢ διχάλι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
 πους στάχους ; . Ο . ἀχωνιστῆς . μί . καὶ . "θερνάει" . κλωνιζόντων .

καὶ . στάχυα . ἐντὸς τοῦ . κυκλίου . τὰ . ζῶα διὰ τὴν . καὶ .

θερνάειν . Στὰ . ζῶα . βάζουν "μονεταῖα" . κλωνιζόντων .

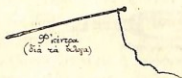
- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
 πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
 φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
 διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Ναί . ἔχονταν . βούκιν καὶ . εἶναι . αὐτὸ . κλωνιζόντων .

ἢ . βούκιν . μί . μῆκος . 1 . 1 , 5 μ

* Διὰ τὴν καθαρίστικα τοῦ ἀχωνιοῦ δ ἀχωνιστῆς
 κρατᾷ τὴν "εἰσοχὴν" αὐτοῦ διὰ τὴν
 κλωνιζόντων τῶν ζῶα .

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ἑτρωμίνε. τὸ ἀχύνει. ἢ ἔχει
μύγι. τὸ ἀχύνει. Ὁ ἀριθμὸς τούτων ἐξαχτάται. αὐτὸ
τὴν ὥρην τοῦ. δὲ χυνοφρήει. τὸ ἀχύνει.....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρά ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

..... Αἶν. συσάρχει. ἰδιωτὶ. δυομασία.....

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοροῖσι καὶ ἀγωνιατῆς) οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλόγα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν Αἶν. συσάρ-
χουν. ἰδιωτὶ. ἀγωνισαί. ἔξ. θεός. εἰν ἔχουν. ἰδιω
γίνεται. δαντερός.....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἐψηφει. τὸ. κοπάνισμα. διὰ τὴν ἰ. κοπάνισμα. ἔξ. ταν
ἐραχίστη. ἢ.χ. δύο. ἐμάτια. φαυλ. ἢ. κοπάνισμα.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; Ἐλέγετο
"μανίχα" ἢ.χ. ξύλον. κοπάνισμα. ἢ. κόπανος. ἐξ. ταν
ἐραχίστη. ἢ.χ. δύο. ἐμάτια. φαυλ. ἢ. κοπάνισμα.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.) *Ἰὺν. αὐλή. ἢ. ὕψον. ἐξουθεν.*

ἀέρα. γιὰ νὰ ἀποχωρισθῇ τὸ ἀχυρον. ἔξιντο διὰ τὰ ματερίματα ρεβίδια, φακί, κουνισιὰ κλπ.

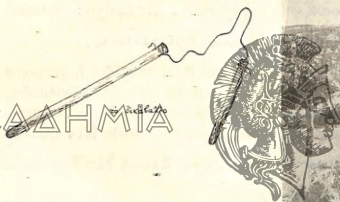
κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάστημα μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Ὁ. Ἰ. διος. ὁ. παραχωροῖ. ἔμανε. αὐτὸ...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

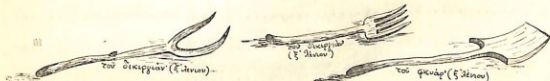
καὶ εἰς τὴν ἄχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) *Ἰωβ. ιεδ. ε. δαδου.σ. ἡναχόρως. καὶ. υαδούκτος. ἔχρηται. μό.νον. διὰ. τὸν. καιρὸν. ἐν. τῷ. καὶ. δυόχαι.ωα. καὶ. ἔχρηται. καὶ. Ἰωα*

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐάν ναι, ποῖα;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας; *ἔτραγουδοῦντο. τραγούδια. ὅχι. ὁμως. εἰδικὰ. χιὰ. καὶ. ἀλώνισμα*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Δὲν. δυόχαι. ἀλώνι. σ. τ. κ. π. μηχανή*

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Δὲν. δυόχαι. εἰδικὰ. δυναμάδια. σωρεῖται. μὲ. τὸ. θρινάκι. τοῦτο. ἐν. εἰδικὸν. τι. εἰς. αρα. δόν. κ. α*

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. Μὲ τὸ θρινάκι καὶ
τὸν μακροῦς τὸ λαμνὴν ὑπὸς τὸ Νότιο μέρος τοῦ ἀ-
χωνίου. Ἐν συνεχείᾳ εἰς θάλασσαν. Θα. τὸ. ἐκαστοῦ. νέ-
μι τὰ "φρουρία", ἀπὸ θροῦνα καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.
"Ὅταν εἴη τὸ χυρὸν ἀχυρὸν καὶ φουρνὴν ἐξ "μὲν ταῦτα" τὸ
χονδρὰ ἀχυρὰ μὲ τὰ φρουρία λιχνίζονται μὲ τὸ "μυ-
στέριον". Μετὰ ὑπόμνησιν τὸ εὐχνο γινώρι. καὶ ὅταν
καθαρίσῃ καὶ ἀπὸ τὴν εὐνὴν διὰ τὸ καθαρίσθαι
ἀπὸ τὸν "βορρὸν"......

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. Θρινάκι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
"Ὁ πῆλαιός ἀχωνιστής. (Ἰδιον μίμης ἢ ἀχρος καὶ ἀχρος)
διὰ νὰ μὴ ἐκέρχῃ τὸν μακροῦς στα. ἀχυρὰ.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

..... Σελ. 19. τετραδίου.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο. *Ὀυὼς. π.θ. κερῶτα. λήγεται. κερῶ-
 χή. χνί. θ. μα. ... εἰς. θ. γα. κα. δι. κ. φ. ρ. α. ι. α. ι. ε. κ. ν. θ. ι.
 ἴ. κ. ο. κ. ρ. ῶ. τ. α.*

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ά.) ;

Ὡς. ὡ. ἀ. κ. ἀ. ν. κ. ἰ. ν. ὠ. χ. ἰ. β. ο. ς. ... ἂν. ἰ. ρ. ῶ. τ. ... 4

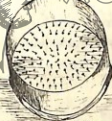
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

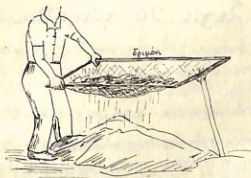
ΔΟΗΝΩΝ

κοσκίνο· σάβλο· δερμόνιο

κούρος ἢ ἀριλόγος

δερμόνι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

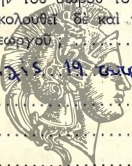
(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυροί ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Σελ. 19 τετραδίου

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ἄ λ λ α ἔ θ ι μ α προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Σελ. 20 τετραδίου

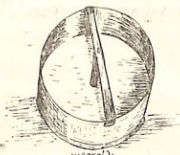
γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

.....Σελὶς 20. παπαδίου......

.....

.....

μισοκοίλε

κουτάλι

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) α) τὸ μεσσηνιάτικο .. μέτρον .. εἰς τὸν

Κάμμο......

β) τὸ ἀγωνιάτικο .. τὸ εἰδινον .. εἰς ἄχυρα ..

ἔδοι. δὲν .. ἄχων .. ἀχώνι......

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) γ) ἡ μεσσηνιάτικα .. μεσσηνιάτικα .. ἐξ ἡμετέρων

(χαβοῦζα). ἢ εἰς κλάβας καὶ ἐρμεάρια .. καὶ ἀποθ
εῖσιν .. ἡμοιμῶντο .. συνλθως .. μεσσηνιάτικα .. μέτρα .. εἰς ἄ
χυρα καὶ εἰς διασπῆται μαχύζα.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Σελιδιεύς. "καθουμένην... οἱ δὲ οὐσίς
 . ὑπὸς τὸ δῶμα. ἔχον περὶ ἑαυτῆς. ἡ δὲ οὐσίς.
 ἔφριχεν. τὸ ἔχον. εἰς τὸ στυβαίον.

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τούτων καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Πρὶν ἐδιάχυν. τὸν σπόρον μὲν τὸν θερισμόν. Τὸν
 μὲν τὸ ἀλώνισμα.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύνων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ναί.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ἔχει ἑξήκοντα ἑκατὸν
 φυλάσσεται. εἰς τὸ ὑποκαταστῆναι.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Στις 23 Ἰουνίου (Κληδόνου). ... Τῆς Ἀναχί-
 . γης. ἀνάβονται. χαρμωαδὺς. εἰς τὸν κότερ.
 . Οἱ χαρμωαδὺς. αὐτὴ. εἶναι αἱ. Πάχαχινές.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Τὸ βράδυ. ὥρα. χαρμωαδὺς. ὥρα. ὑποκαταστῆναι.

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

.....*ἡ φωτιά*.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;

.....*Τὰ παιδιά συνήθως*.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αὐ ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος; *Τὰ παῖρα ν. τὰ*

μαδιά τὰ παιδιά ἀπὸ τῶν μαδαριῶν τους,
δυσ. τῶν ἀσθεῖντων τῶν μαδιῶν.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....*ὡς συντρίβη*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα *Μὴ χύχια καὶ χάρι*

ἔντα ἔντα μού μὴ δαῦδε ἐρῶνατε.....

.....*"Καὶ τοῦ χρόνου π' ἦν διάνυη"*.....

.....*"Φωρῶτε φύχιοι καὶ υφριοὶ ἀμέτε βῆν*
Ἀνατολή".....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

.....
.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

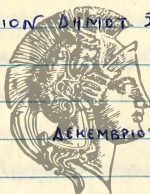
ΑΘΗΝΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΙΛΛΙΡΗΣ ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ

ΔΙΑΔΣΚΑΛΟΣ

3/ΘΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΜΠΟΥ-ΠΑΤΜΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1969 - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13
Πρωτομερὴς περιγραφή τοῦ χωρικοῦ βίου ἀπὸ τῆς
προστοιχίας διὰ τὴν εὐδορίαν τῶν δημοτῶν
μέχρι τοῦ ἀγωνισμοῦ καὶ τῆς ἀποδημιεύσεως αὐτῶν.

Ἀπὸ ὡςθρὰ χρόνια ἡ Πάτρις διμεῖτο, καὶ μέχρι σήμερα, εἰς δύο διαφερίσματα· τὸ Βόρειον καὶ τὸ Νότιον. Τὸ Βόρειον εἶναι ἀπὸ τὴν Νεσιὰ (Μέριμα) καὶ ἄνω καὶ τὸ Νότιον ἔξω τὸ ἐσθλοῦς νησί.

Τὸ Βόρειον ἄνωγει εἰς τὴν ἀρχιεπίσκοπον τῆς Πάτinos καὶ τὸ Νότιον εἰς τὸ Μοναστήρι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (τὸ αὐτὸ καὶ σήμερα).

Ὁ λαὸς ἐνομιάζεν εἰς τοὺς τέσσερας τρεῖς ἀνδρες τὸ Βόρειον μέρος, ὡς ἀπὸ ἐκατὸν χρόνια· στα' διὰ μίαν περὶ δέκα χρόνια, τὸ εὐσεβὲς εἶχε μοιράσει εἰς τετράκια. Τὸ πρῶτον ἦτο τοῦ Γερανοῦ, τὸ δεύτερον τῆς Ἀυτονομίας, τὸ τρίτον τοῦ Μέρημα καὶ ὁ ἅγιος Νικηφόρος ὁ ἐὺσεβης, ὁ εὐσεβὴς εἶχεν ἀγοραστῇ ἀπὸ τὸν Μιχαήλ τὸν Γιαματο.

Ἡ ἀρχιεπίσκοπος ἐνομιάζε τα τετράκια τὰ τρία εἰς τοὺς τρεῖς ἀνδρες καὶ ἔτρεφον κατεῖναι καὶ χιδωρόβια. Οἱ χωρικοὶ εἰς τὴν Βόρειον περιφέρειαν ἄλλοι εἶχαν διὰ τοὺς χωράκια, ἄλλοι ἔχον. Οἱ τρεῖς ἀνδρες ἐνομιάζον εἰς τοὺς χωρικοὺς ἀπὸ τὰ μέρη αὐτὰ καὶ οἱ

χωροὶ τὰ ἐτοίμαζαν. Ὁ καὶ τρωάνης ἐχώριζε
τὸ μέρος των με ὅσους οἴκους καὶ τὰ χίαντε "μοῦσιους".

Τὸ μέρος αὐτὸ ὁ χωρὸς κατὰ τὸν Ἀργεῖον καὶ Σε-
ωτέρβριο ἄρχιζε νὰ τὸ μαδαρίζη ἀπὸ τὰ μαδιά, τὶς
εἰκονίς, τὰ ἀγναθία δι' ὁρούς καὶ ἐχέχτε "συεῦμα"
καὶ εὖν ἐξεραίνοντο τὰ οὐχαιναν καὶ ἔβαιαν τοὺς
ὁρούς. Ἰὰ πρωτοβρόχια ἔβγαζε τὶς οἴκους. Κουβα-
χούσε ὅς τις οὐχίς, τὰ οὐχίς καὶ ἐπὶρῖμνι
νὰ βρέξῃ γιὰ ἀρχίον ἢ οὐχίς. Ἄν ὅμως δι' βρέξῃ οὐ-
ραυονοῦνται οἱ χωροὶ καὶ χίαν ὁ ἔναος ἐπὶν ἄλλο:

"Ὁ καὶ τρωάνης δι' ὁρούς, ὅς τις οὐχίς δι' ἔβαιαν."
Ὡς ἐβόηκε καὶ οὐχίς, τὰ χωράγια τὰ ἐβόησαν,
τὰ οὐχίς με τὰ διυίχια ἢ τὰ Σευχάριζαν με τὸ
ἐύχνο ἄροτρο. Τὰ χωράγια δι' αὐτὰ τὰ ἐβόησαν
τρία χρόνια. Ἐβόησαν δὲ τὶς τὸν τρωάνη τὸ
ἐχέχτε "συεῦμα", διχαθὶ ὅσα οὐχίς ἔβαιαν τὸ
οὐχίς. Ἐβόησαν δὲ οὐχίς οὐχίς καὶ "μαερίματα",
διχαθὶ ὅσους οὐχίς, γάβα, γαμή, ἀραυά. Πρῶτα ἔ-
βαιαν οὐχίς μαερίματα. καὶ ὅσοι εἶχαν καὶ διυί-
χια τὰ χωράγια τὰ ἐβόησαν.

Μερικοὶ ἐβόησαν καὶ οὐχίς Ἀργεῖους. Καθίριζαν
καὶ ἐβόη τὰ χωράγια ὅσους καὶ οὐχίς Πάτινο. Μὰ
ἐβόη καὶ οὐχίς εἰκονίς καὶ οὐχίς καὶ οὐχίς καὶ

οιμορρηνία. Γι' αυτό έρχαν: "Αν δὲν πορεύεσαι γόνυα, ποικιά δὲν διακρίνεις". Στὸ παθὶὰ τοὺς έρχαν: "Αν τε εἴτε, βρέ, σκυμνόντες υπερμέντες νὰ εἶας χλωροῖν ὁ ἥλιος εἰς μόντερο νὰ σκυμνόντε;".

Θεοῖσαν ἀντρες, χυναῖναι καὶ βοδοῦσαν τὰ παθὶὰ. Διὰ βουνὰ τὰ βράνανε μετὶ τῆς ρίζης τὰ παθὶα, έρχα μετὶ τὸ δρασθῆναι. Κάνανε "δερματιὰ" γιὰ μετὶ σπῆρι, γιὰ μετὶ "κύνεσι" καὶ βράναι εἰς χανταῖμα. Δίνουν τῆς "χερσὶς" καὶ πᾶναι τὰ "δερμάδια".

Ανὰ τῆς εἴδος, ἕνα "χορδόν", τὰ έβαζαν ἑωθῶν εἰς χορδόν ἢ εἰς μινχάρη καὶ τὰ παθῆσαν εἰς ἄχνη.

Τὸ ἀχνόνισμα γίνεται μετὶ τοὺς χορδόν ἢ μινχάρη. ἕνα εἰς τὸ παθὶα εἰς τὸ παθὶα τοῦ ἑωθῶν. Μετὶ τὴν δὲ γιὰ τὸ ἑωθῶν γιὰ τὸ δῶτερο παθὶα εἰς παθὶα.

Πρὶν ἀχνόνισσον παθῆσαν τὸ ἀχνόν ἀπὸ τὰ χερσῶν. Τὸ "βοῦδιασαν" έπᾶναι δυοῖς τῆς βοῦδῆς μετὶ παθὶα καὶ ἄχνη τὸ ἀχνόν καὶ τὸ παθῆσαν. Τὸ παθῆσαν μετὶ δερμάδια. Σπῆσαν τὸ δερματιὰ καὶ τὸ παθῆσαν ἀπὸ τοὺς "ἀντραξιμους", τῆς παθῆσαν καὶ εἶναι γῆρ-γῆρ ὡς τὴν μέση. Έπειτα βάνουν τοὺς χορδόν ἢ τὰ μινχάρη. Τὸ ἑωθῶν καὶ γῆρ ὡς ἀντραξιμους παθῆσαι, εἰς παθῆσαν τοῦ ἀχνόνου, γίνεται "καῖος" καὶ εἶναι καὶ εἶναι εἰς τῆς γῆρ "ἀφᾶξις". Τὸ ἀχνόνισμα ἀρχίζει ἀπὸ

ὑπὲρ τὸ μαντήρι καὶ ἐκτείνου δύο ἢ τρεῖς μισὰ
τὸ μαντήρι. Πρῶτον δ' ἤλπιος νὰ εἶναι ὑποχρ. ζῶντος.
Ἄκου, γινώσκων, δὲ τὸ μαῖνον ἕνα σωρὸ μαυρὸ, καὶ
χίχεται "χαμνί", χίχνιζον μὲ τὸ "δενδύμ" καὶ
φύγει τὸ ἄχυρο καὶ μὲναι ὁ παρῶς, "ἔχουν ἕνα
μυζάρο ὑδωμένο τὸν "βοχιστή". Βάνει τὸ δενδύμ,
τὸ ζῆλο, καὶ καὶ ὑπερβαίνει τὸν βοχιστὴ καὶ νύ
εὐδ' ἀνυδύμ. Καὶ τὸν ὑπαρδὸν δ' ἕνας καὶ ὁ ἄλλος
μὲ τὸ γαδοκεννί ρίχνει τὸν παρῶ καὶ εἶναι μὲ
τὰ ἄχυρα καὶ μὲ τὴν σωρὸν. Ὁ παρῶς ὑπερβαίνει
νὰ φοβᾷ γὰρ νὰ μαδαρίτῃ. Οἱ γυναικὲς σωρῶν
καὶ παρῶν καὶ "κόνιζα" εἰναι ἄλλοι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ὅταν δὲ μάτην τὸ ἀγνῶν καὶ εἶναι ἔτσιμος ὁ
παρῶς δὲ τὸν σταυρῶν μὲ ἕνα μυζάρο σταυρὸ.
Θὰ βάζῃ τὸ "ζουτσάμ", καὶ μετροῦσαν ὑπὸ
τὸν παρῶ, (τώρα μὲ γαδοκεννί), καὶ τὰ εὐδ' σω-
ρὸ. Θὰ μάτην τὸν σταυρὸ του, δὲ ριχθῇ τὰ μου-
νὰ καὶ καὶ βάτῃ εἰναι γούχτα του, δὲ τὰ βάζῃ ὑπὸ
νω εὐδ' ζουτσάμ καὶ δὲ ἀρχίσῃ νὰ μιστᾷ καὶ
νὰ τὰ βάνῃ εἰναι σωρῶντες. Ἐπὶ ὑπὸ τὸ γέμει: "ἔως,
ὁ Θεός". - - Κάθε δέκατο ζουτσάμ τὸ ἔτσιμος
ὁ "δευαδιαδής" καὶ ἔτσιμος καὶ τὰ.

Ὁ γαυρὸς δὲ φροντίζει νὰ ἀγνῶν σωρὸ διὰ ὅ-
γα ὅσα δὲ ἀγνῶν. Θὰ τὸν βάζῃ μίγα εἰ σωρῶ-

98
γες και δα τον βαλν μεσα στον αχυρωνα, ετσι εχουν
βανουν τα αχυρα για τα ζωα. Οα εμεωδεν τον εμεω-
πο στο βάθος με τα αχυρα, γιατι ετσι εινι που γαινει.
Οπως τον βαλνι αμεω το αχυρι ετσι μινι ο παρως.
Ετσι παρα τον θυρωρη τον δα το χρημασθι
δα τον βαλνι, δα τον υπομινι ο γυναικα μετω
μυρο υπομινι με τον και εχιν τιωρα "γυρα"
για να εμεω αμεω το υπομινι οπως και τα αχυ-
ρωνα μινι και τα μινι. και ετσι εινι ετσι-
μος ο παρως για την εμεω.

Τα αχυρα τα εμεω ο γυρως ει εμεω
και εμεω "αχυρωνι" η "αχυρωσι".

Εμεω και τον παρως για εμεω η και
για τον τον τον αχυρωνι η τον αχυρωσι
και εμεω γυρι εμεω και εμεω, εμεω
εμεω.

Τον γυρως ο γυρως παραμινι να εμεω
με τα αχυρα τον, να εμεω τα εμεω τον
εμεω. Αμεω τον γυρως η εμεω να εμεω
εμεω τα εμεω, τον γυρως-εμεω να εμεω
για εμεω, εμεω και εμεω να εμεω
τα εμεω τον εμεω εμεω ο παρως
για να εμεω τα εμεω τον. Τότε το εμεω

ἀρχαῖται μὲ μαθήματα τοῦ αὐτοῦ ἀνοικ-
τιμα. -

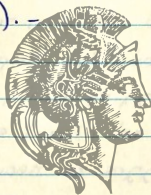
Κάμπος - Πάτριον

- 1) Ἰωάννης Νικηταῆς ἐτῶν 48 ἡνίοχος τοῦ ἑξαρχείου
- 2) Παναγιώτης Γιαταῖος ἐτῶν 41. Β' Δημοτικῶν

Κάμπος - Πάτριον
ἐν
Κάμπος - Πάτριον

(Ἰωάννης Σμυρναῖος, διδάσκαλος.

Ἡ εὐχρη αὐτῶν ἐγένετο ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου 1969 -
3 Φεβρουαρίου 1970). -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

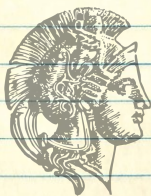
ΑΘΗΝΩΝ

Για την γραφή σου ευάρετι στην μέση του σιγα-
ριού, το χάραγμα, γίνεται το έξοις:

Δύο κοζιά χρόνια ευάρετι με "κοζία" (συμτα-
ρισμό-μεσάριω) δύο άχρως. Έξωσαν σιγά και έτα-
ν έτι η ζωική σου το χένεγαν άρχισαν και μερού-
σαν ένα χουτάκι επί μια ώντα του ενός και άχρ
στην άχρη ωνάντα για τον άχρ. Αυτό χινόναν μέχρι υπό
εγείωσαν. Έξωσαν, χουτόν, δύο σωρούς. Τότε χμίζε
ο ένας το σουβάκι του και έφωχε να ωδη να το
αδίδω. Βρίω ο κοζίας του σου ήταν μετό με-
τερός ο σωρός σου είχε ωφάρκω ζυώνος. Τέσσερα
χουτάκια ο κοζίας μου, έδειωδη, έμίζε δύο
χουτάκια και τα ρίχνει στο σωρό του. Προτού
χμίζε και ο άχρος το σουβάκι του και χμίζε χμ-
ρίζε ο κρώτος να χμίζε. Βρίω το σωρό του κο-
ζία υπό μετό. Ο κοζίας μου έδειωδη, χέε, γε-
μίζε ωτάι δύο χουτάκια και τα ρίχνει στο
σωρό του κοζία του. Αυτό έξωσαν ώδε σου τί-
χισαν. Τότε άμυνσαν με χωνή χωρίς να ευάρ-
χη άνδρωσος: "Διαιώς έμοιράσατε και τότε το
σιγάρι έξωσε τη γραφή στην μέση σου. το
χάραγμα."

Παναγιώτης Γαργαλιός ζών 71 Β' Δημοτικού εν Κάρμω-Πάτρων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

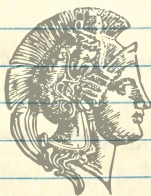
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

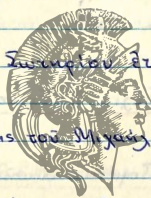
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελis 1 - Ήρώτης 3

- β) Παναγιώτης Γιαμαίος του Σαράντου ζών 71 Β' Δημοτ.
ἐν κάρμῳ Πάτρῳ.
- γ) Όλγα Γιαμαίον (χήρα) του Μιχαήλ ζών 43 χηράματος
ἐν κάρμῳ Πάτρῳ
- δ) Νικόλαος Καμνός του Δημητρίου ζών 45 ἀγαμάτος
ἐν κάρμῳ Πάτρῳ
- ε) Κοντογιάννης Νικόλαος του Σταύρου ζών 68 Δ' Δημοτικῷ
ἐν κάρμῳ Πάτρῳ
- στ) Βάσρας Δημήτριος του Σωκράτου ζών 65
ἐν κάρμῳ Πάτρῳ
- ζ) Σπανός Γαρυφαλίου του Μιχαήλ ζών 61 Δ' Δημοτικῷ
ἐν κάρμῳ Πάτρῳ
- η) Βασίλειος Γρύζης του Ήλιδου ζών 61 Γ' Δημοτικῷ
ἐν κάρμῳ Πάτρῳ
- θ) Βασίλειος Γρύζης του Χριστοδούρου ζών 90 Ἀσέδοιτος
Σχοιρχίου ἐν Σωκράτῳ Πάτρῳ.
- ι) Γεώργιος Λούγης του Γερασίμου ζών 72 Ἀσέδοιτος Σχο-
ρχίου ἐν Χώρας Πάτρῳ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς 1 - Ἑρώτησις Α' α' 2

Ὡς ἰδιουσιεῖαι ἀνέκασθαι τὴν ἑρὰν Μονὴν Ἀγίου-
πάνου τοῦ Θεολόγου τὸ Νότιον τμήμα τῆς νήσου μέχρι
τῆς Στεριάς καὶ αἱ νῆσοι Χελιοπόδι καὶ Ἀρνοὶ κα-
ὡς καὶ τὸ ~~ἀνατολικόν~~ τῆς νηίδος Τραχονίαι.

β) εἰς τὴν Δῆμον Πάτρου τὸ Βόρειον Τμήμα τῆς νήσου
καὶ τὸ βόρειον τῆς νηίδος Τραχονίαι.

γ) τὰ ἰδιόσυττα ἐπὶ Πατρίων χωριῶν ἦσαν ἐλάχιστα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Σελίς 2 - Ἑρώτησις Α' γ' 2 ΑΧΗΝΩΝ

Πλὴν τῶν ἐνομιμαζομένων ἀπορχόν καὶ "νορχία"
δηλ. μετάρια. Τὰ πρὸς εὐδορίαν ἐδαφὶ ἐδίδοντο μετάρ-
ρια.

Οὗτοι ἐμαζοῦντο "νορχία" καὶ ἦσαν χωριστοί.

Σελίς 2 - Ἑρώτησις Β' γ' 4

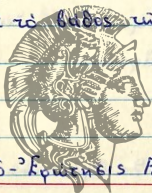
Ὅσαυτ' δὲν ἦσαν ἀφεστὰ τὰ μέρη τῆς οἰκογενείας διὰ
τὰς χωρτικὰς ἐργασίας ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργά-
ται. Ἀλλοτε εἰναιτο ἀνταλλαχὴ ἐργασίας ἐπὶ τῶν ἰ-
διουσιεῶν. Οἱ ἐργάται ἀπορχόντο ἐκ Πάτρου· αἱ γυναι-

21
και εξαίρβανον μέγας μόνον ως τὸν διρισμένον και ως
εργάτριοι (δολιχόσται). Ξαίρβανον και ήμερομείδιον
εις χρήμα και εις εἶδος.

Σελίς 5- Ξρώτησις Α' 6τ' 5

Ἦγια χίχο παρμεσουρωτή ως πρὸς τὰ ἔμπροσθ. Εἰς τὸ ἀνοιγμα
δυσάρχουν δύο καπαδάουσα (εμφήνες) ζύγινα. Χρησιμεύουν
διὰ τὰ ὑγυδῆ ἢ τὰ χαρμυχίον τὸ ἀποτρυν ζυγχοα μὲ
τὸ ὕψος τῶν ζῶων και τὸ βάθος τῆς γῆς διὰ τὴν κα-
χίεχτιαν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

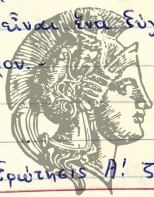
ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς 6- Ξρώτησις Α' 6τ' 8 α

Τὰ πρῶτα χρόνια ἔχρησιμωσίουντο ἄρρητα βόδια. Καρ-
ων ἀπὸ τοῦ 1930 ὑπέρισον και ἑξῆς και ἀγεχάδες
και μουχάρια (ἔνα) ἀντὶ ἐνὸς βωδίου ἢ και ἔνα, γαίδα-
ρος. Μερικὴς φορὶς γίνονται και μὲ δύο μουχάρια ἢ
γαϊδάρους.

Σελίς 6 - Ἑρώσεις/σε: 12

ἔχει ἓνα σχοινί, τόν "Σούτη". Θά δέσῃ καί τὰ δύο ζῶα. Κα-
τόων δά τὰ γένη νά βάλῃ τόν ζυγόν καί εἶναι δύο. Θά δέσῃ τῷ
ζῳῆς καθεῖ ζῶον καί δά βάλῃ τόν ἀρότρον, τοῦ δισοίου ἡ
μαζιγιά δά κινάσῃ μέσα εἰς τόν χαλμά τοῦ ζούρου. Θά
γρίσῃ τόν ζῶον ζυγόν σὺν "ἔχρη" (χειροχρή) γινά νά
διαδύνῃ τὰ ζῶα. Στόν ζυγόν βάσῃ "χαιρά" γινά νά σπρε-
ωδῇ. Λεξιά καί ἀριστέρά εἶναι τὰ ζουριά. Πρὸς τὸ καί-
τω μέρος τοῦ ἀρότρου εἶναι ἓνα ξύλο, "ωρίονή", τὸ διὰ
γαντζώνει εἰς τὸ ἀρότρον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

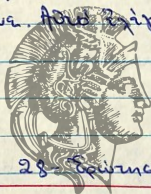
ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς 9 - Ἑρώσεις Α': 5: γ 2

Γιὰ τὸ γένημα ὑποστηρικτῶν αὐτῶ τοῦ Ἰανουαρίου καί ἑ-
ξῆς γίνεσθαι τὸ ἓνα ὄργανον. Ὅταν ἔχωμεν τὰ γινά τὰ ζυ-
γαριόμε ἀνέμῃ δύο φορὶς καί εἰς τελευταῖο ὄργανον
ρίσσομεν τὸ χίμασμα ἀνοίγοντες χέμους καί φουτί-
σμε (μοχλώδια, τομάττῃ κ.ο.κ.).

Σελίς 26 - Ερωτήσεις 4

Τὰ χονδρά κορμάρια τῶν σταχίων γίνονται "κόν-
τυχα". Αποσπρίζονται ἀπὸ τὸν κορμὸν μὲ τὸν "βοχι-
στὴν". Ἐνα κόντινο στρογγυλόν, μὲν δὲ εἰς τὸ εὐεστὸν εἶναι
μὲτα τὸ ἀναδαρτῶν εἶτα καὶ μένουσιν μὲτα ταῖς
χονδράς ἀχύρας καὶ στίβου δ' ὑπερὸς ἐκείνου εἰς
κορμάρ. Αὐτὸ γίγεται "βόχισμα". Γίνονται ἔνα γίγχι-
σμα. Παχύτερον ἔβραστον τὸ κορμάρτῳ ἀχύρῳ
καὶ ὑπὲρ τὸ κορμάρ. Αὐτὸ γίγεται "κορμάρτῳ".

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς 28 - Ερωτήσεις 7

Σχηματίζονται σφαιρὸς στρογγυλὸς μὲ ἐκτετατὸν κορμάρ
"τὸ κορμάρτῳ". Γύρω-γύρω εἰς σφαιρὸν δὲ κορμάρ μὲ
γραμμὴ μὲ τὸ κορμάρτῳ. Ἐκείνη ἀπὸ Ἀνατολῆς
πρὸς Ἀνατολῆς καὶ ἀπὸς Νότον πρὸς Βορρᾶν σχι-
ματίζομενον σταυρῷ. Καὶ ἐπὶ μέσην τὴν κορμάρτῳ
σταυρὸς ἐκείνου, δ' εὐεστὸς γυμνάζεται εἰς τὸν ἀντρίχον
τοῦ ἀχύρῳ δὲ γίνονται τὸ ἀχύρῳ, ὡς κορμάρ
καὶ τὸν σταυρῳ.

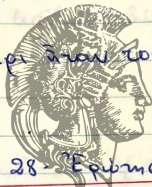
Σελίς 28 - Έρωτες 8

14/14

Κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ παρῶν ἔχοντα τὰ ἑξῆς:
Μὲ τὸ πρῶτον μέγεθος "Ένας ὁ Θεός" καὶ ἐν συνεχείᾳ -
δύο ἢ Παναγία - 3 ἢ Ἁγία Τριάδα - 4 ὁ Σταυρός -
5 ὡσεύς χιχίους ἄνδρας χορεύοντες - 6 ὁ παρῶν
ὡσεύς νὰ γένη - 7 ἔγρασαν καὶ χιχιάσαν καὶ
ἐμυγχοῦνιόσαν - 8 ὡσεύς κύριε τὸν παρῶν
αὐτό - 9 ναι καὶ μὴ νιάττειν - 10 τὰς χιχίους
μυγχοῦνιὰ 100.

Κάθε δέκατον μέγεθος ἔχει τὸν δέκατον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς 28 - Έρωτες 8! 1

Ἐν τῷ Τουρκικῷ παροχῇ εἶδετο εἰς τὴν ἀρχαίαν
τὸ δέκατον, ἢ δέκατον, τὴν δέκατον εἰσελθεῖν ὁ Αἴμας
παρῶν ὡσεύς χορεύοντες. Ἐάν δὲν ἦρχοντο ὁ δέκα-
τον ὁ ἴδιος δὲν εἶχε τὸ δέκατον νὰ
μετρήσῃ.

Ἡ μετρησις εἶχετο παλαιότερον μὲ τὸ "χορεύοντες"
καὶ σήμερα μὲ τὸν γαλόνιων. 2 χορεύοντες = 45
δύαδες βιτάρι

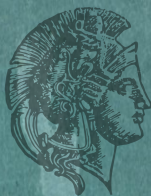
2 χορεύοντες = 20 δύαδες ὑπὲρ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ